

کارآفرینی با افکار مدرن

اشاره:

حسن تفضلی ۱۳۶۶-۱۳۷۴ ه.ش - یکی از بنیان‌گذاران مهم صنعت نساجی در کاشان است. کارخانه کوچک او طی ۴۵ سال (از زمان تاسیس در سال ۱۳۳۱) به یکی از بزرگ‌ترین واحدهای نساجی کاشان و ایران تبدیل شد که ۴۵۰ پرسنل داشت. حسن تفضلی، فرزند عبدالرحیم، سال ۱۳۷۴ در کاشان به دنیا آمد. تحصیلات او براساس کارت بازرگانی‌اش، لیسانس بود.

در تجارت کالاهای مختلف در بازار کاشان فعالیت داشت. او در سن ۳۹ سالگی اولین فعالیت مدرن نساجی را در شهرش تاسیس کرد.

شرکت ریسندگی و بافندگی کاشان (سهامی عام) در ۲۸ آذر ۱۳۱۳، با سرمایه اولیه دویست هزار تومان تفضلی و چهار نفر دیگر تاسیس شد و در اول تیر ۱۳۱۵ به بهره‌برداری رسید.

این شرکت در ابتدا کارگاه کوچکی بود که آن را برای تهیه نخ‌های مورد مصرف در صنعت فرش بافی تدارک دیده بودند و با ۱۰۰ نفر شروع به کار کرد. تفضلی به مدت ۴۵ سال رئیس هیات‌مدیره و مدیرعامل آن بود. در اواخر دهه ۴۰، سیدمحمد قریشی، حسین کیهان، حسین محمدیان و محمد کاشانی؛ اعضای هیات‌مدیره آن بودند.

انواع منسوجات - از پنبه طبیعی، الیاف سنتتیک، پارچه‌های زنانه و مردانه با طرح‌های مختلف - به‌طور مرتب در حال گسترش بود.

در سال ۱۳۵۰ شرکت از واحد جدید خود بهره برداری کرد و با بیست‌هزار دوک ریسندگی و دستگاه‌های بافندگی، محصولات کرپ، ژورژت، فاستونی، پلی‌استر، پوپلین و پارچه‌های میلی تولید کرد. پرسنل شرکت در سال ۱۳۵۲ به ۳۲۰۰ نفر رسید؛ همچنین شرکت به نصب دستگاه فیشینگ پرداخت. این دستگاه از چروک خوردن و آب رفتن پارچه جلوگیری می‌کرد. تولید شرکت در سال ۱۳۴۹ به بیست و چهار میلیون متر افزایش یافت.

در سال پنجاه، بیش از پانزده میلیون ریال، سود ویژه بین کارگران توزیع شد. در اواخر دهه‌چهل سرمایه شرکت از چهارصد و هشتاد و شش میلیون ریال به نهصد و سی و دومیلیون ریال و در سال ۱۳۵۶ به یک میلیارد و ۵۵۷ میلیون ریال افزایش یافت. در چهار سال، زیربنای کارخانه به پنجاه و هشت هزار مترمربع رسید. محصولات آن انواع منسوجات

قسمت ریسندگی کارخانه، انواع نخ شماره ۴ تا ۸۰ یا ۶۴۰۰ دوک و ۹۰ هزار بقیچه تولید می‌کرد، پس از چند سال تعداد کارگران شرکت به ۳۰۰ نفر رسید.

در اول تیر ۱۳۲۷ به منظور توسعه کارخانه، نوسازی ماشین‌آلات ریسندگی و بافندگی و چیت‌سازی مبلغ چهل و هشت میلیون ریال به سرمایه شرکت اضافه شد.

در پی آن محصول شرکت به چند برابر سال‌های قبل افزایش یافت. در سال‌های ۱۳۳۴ و ۱۳۳۸ نیز چهل و پنج میلیون ریال، به سرمایه شرکت افزوده شد و کارخانه دیگری با ۱۴۰۰۰ دوک نخ‌ریسی و ۵۰۸ ماشین بافندگی، رنگرزی، چاپ و تکمیل، تاسیس شد که روزانه هفتاد هزار متر پارچه پشمی، ابریشمی، پوپلین، ساتن و کرپ دوشین تولید می‌کرد. پس از ۸ سال (سال ۱۳۴۶) تعداد دوک‌های نخ‌ریسی به ۳۶۵۰۰ عدد، ماشین‌های بافندگی به ۱۰۴۰ عدد و تعداد پرسنل به ۲۸۰۰ نفر رسید و روزانه حدود صد هزار متر پارچه و ۹۰ نوع بافته تولید می‌شد.

قسمت ریسندگی، بافندگی، رنگرزی، چاپ و تکمیل

گزارش ویژه

فرمانداری برگزار شد- شرکت کرد.

حسن تفضلی، حسین اطمینان، حسین شریفیان و حاج سیدمحمد سیدی به نمایندگی انتخاب شدند و محمود کیهان را به عنوان رئیس اتاق بازرگانی کاشان انتخاب کردند.

در سال ۱۳۳۹ کارخانه‌های نساجی تهران، یزد، کاشان و... به تشکیل سندیکای صاحبان نساجی اقدام کردند که براساس حق‌رای به نسبت ماشین‌آلات ریسندگی، بافندگی، رنگرزی، چاپ و... صورت گرفت.

در آغاز، ریاست آن را حسن کورس و خزانه‌داری آن را القانیان برعهده داشت.

تا سال ۱۳۵۷ حسن تفضلی، عبدالله مقدم، محمدعلی غضنفر، محسن اخوان و... از اعضای هیات‌مدیره سندیکا بودند.

زمانی که مخمل شیفون از فرانسه وارد ایران شد، تفضلی و لاجوردیان به فکر تهیه این پارچه در خود ایران افتادند.

کارخانه گوسکن سازنده ماشین مخمل بود. آنها برای بازدید از کارخانه به آلمان رفتند و تقاضای ۵۰ دستگاه از ماشین مخمل شیفون کردند.

مدیر کارخانه به آنها گفت فقط چند کارخانه در اروپا قادر به تولید این محصول باکیفیت هستند و آنها را به علت مشکل و ظریف بودن تولید مخمل، از این کار بازداشت. او به آنها گفت حتی امکان بازدید از دو کارخانه تولیدکننده مخمل در اروپا فراهم نیست.

لاجوردیان از این کار منصرف شد؛ اما تفضلی گفت، این صنعت مال کاشان است و ۴۰۰ سال پیش، از کاشان به چین و سایر نقاط رفته‌است؛ چگونه ما نمی‌توانیم این محصول را تولید کنیم؟

هنوز هم استعدادهای قدیمی و باقی‌مانده آن در کاشان هستند. با اصرار تفضلی، قرارداد خرید ۵۰ دستگاه به امضا رسید.

آنها دو مهندس تولیدکننده مخمل را با دوبرابر حقوق دریافتی در آلمان و پرداخت هزینه مسکن به کاشان آوردند تا به تولید مخمل بپردازند.

ادامه دارد...

داشت و سرمایه آن پس از چند مرحله به یک میلیارد و ۷۶۵ میلیون ریال افزایش یافت.

مدیران و سهامداران کارخانه، تفضلی، لاجوردیان و خانواده لاجوردی بودند. تفضلی مدیری مجرب و آشنا به بازار بافندگی ایران بود که در صنعت نساجی سابقه‌ای ۲۰ساله داشت.

او در زمان تاسیس مخمل، صنعتگری شناخته‌شده (در حوزه نساجی) بود. محصولات کارخانه موردپسند بازار بود و هر قدر تولید می‌شد به فروش می‌رسید، به طوری که فروش شرکت از چهل و نه میلیون تومان در سال ۱۳۳۹ به پانصد میلیون تومان در سال ۱۳۵۷ رسید. برای افزایش تولید به کارگران پیشنهاد شد بر پایه کارمزد (به جای روزمزد) کار کنند.

مزد کارگران، ۶ تومان، در ازای ۱۲ متر تولید مخمل بود. هرکسی، بیش از ۱۲ متر می‌یافت، مزد آن را دریافت می‌کرد.

تولید آنها به موازات بالا رفتن سطح بهره‌وری به روزی ۲۸ متر و دستمزد آنها به ۱۰ تا ۱۴ تومان رسید. نگاهی اجمالی به تحول سرمایه‌گذاری، مقدار تولید، تعداد پرسنل، افزایش واحدها و گسترش بخش‌ها، نشانگر این است که تفضلی طی بیش از چهار دهه، به طور دائم به نوسازی و توسعه واحد اقتصادی خود می‌اندیشید. تفضلی در نهادهای کارفرمایی، اتاق بازرگانی کاشان و ایران مشارکت داشت.

وی به دلیل سابقه طولانی در صنعت نساجی، فردی معتبر و شناخته‌شده در این زمینه بود، از این رو در ۳۰ آبان ۱۳۳۴ در انتخابات اتاق بازرگانی کاشان- که در

نخی، ابریشمی، الیاف پشمی، مصنوعی، متقال و تولید سالانه شرکت، سی و پنج میلیون متر، از انواع پارچه بود.

در اسفند ۱۳۵۵ ریسندگی و بافندگی کاشان در بورس پذیرفته شد، بهای اسمی هر سهم ۵۰۰۰ ریال و آخرین قیمت هر سهم در پایان ۱۳۵۷، به میزان ۱۰۰۰۰ ریال بود.

این شرکت در سال ۱۳۵۷ با بیش از ۸۵۰۰ سهامدار، حدود ۴۵۰۰ پرسنل، چهار متخصص خارجی و ۱۱ مهندس فعالیت داشت.

دومین سرمایه‌گذاری صنعتی تفضلی در سال ۱۳۳۴، در کارخانه مخمل کاشان صورت گرفت که ۲۵ درصد سهم متعلق به وی و ۷۵ درصد سهم، از آن خاندان لاجوردی بود.

کارخانه مخمل کاشان در حدود صد و بیست‌هزار مترمربع زمین و ۶۵۰۰ مترمربع زیربنا داشت و به تولید انواع نخ، پارچه‌های چادری حریر، انواع مخمل پتویی، مبلی، کبریتی، پلاش، شیفون و نخی، سجاده و... می‌پرداخت و طی ۲۵ سال به تدریج توسعه یافت. در اواسط دهه ۴۰، سرپرستی مخمل با تفضلی، لاجوردیان و محمود رضایی (فارغ‌التحصیل مدیریت صنعتی از آمریکا) بود. این کارخانه در سال ۱۳۴۵ حدود ۲ هزار نفر پرسنل داشت.

در بهمن ۱۳۵۳ شرکت مخمل و ابریشم کاشان در بورس پذیرفته شد که ارزش هر سهم آن هزار ریال بود. در سال ۱۳۵۷ ارزش معاملاتی آن به ۱۴۰۰ ریال رسید. شرکت مخمل در سال ۱۳۵۷ بیش از ۲۰۴۰ سهامدار

